

מסר

לפרשת ראה

אין חזק נפלא מנסא מן אס:
תנסה. גא אא לא תצליח - אין חזק אלכך

הרב דוד משה בלוי שליט"א

מספר ישיר לשיעורי הרב: 073.2951216
לשיעורי תורה במגוון נושאים חייגו: 03.6171111 | *6761

מסר לפרשת ראה

הרב דוד משה בלוי שליט"א

תנסה. גם אם לא תצליח.

בפרשת ראה אנחנו פוגשים את המסית והמדיח. הלכות מאוד מעניינות נאמרו אצלו; אדם מגיע, רוצה להסית את קרוב המשפחה שלו או חבר שלו או כל יהודי אחר: נלך לעבוד עבודה זרה, אלוהים אחרים אשר לא ידעת אתה ואבותיך. "לא תאבה לו ולא תשמע אליו". אומר רש"י: "לא תאהבנו". כתוב "ואהבת לרעך כמוך", את זה לא תאהב! "ולא תשמע אליו" - בהתחננו על נפשו למחול לו. בדר"כ אם מישהו מבקש מחילה - תמחל לו. פה לא! גם כשהוא יתחנן אליך שתמחל לו, לא תמחל לו. לא תעזוב עמו, לא תשמע אליו. ולא תחוס עינך עליו.

יש הרי הלכה, "לא תעמוד על דם רעך". חשובים לנו חיים של כל יהודי. על האדם הזה, המסית והמדיח, שמנסה לשכנע אותנו לעזוב את הקדוש ברוך הוא וללכת לעבוד עבודה זרה - "לא תחוס עינך עליו ולא תחמול ולא תכסה עליו". "לא תחמול" - לא תהפך בזכותו. כשמביאים אותו לבית הדין, לא מנסים למצוא לו זכות, כמו שבדרך כלל מנסים למצוא זכות לכל אדם שעומד לדין בדיני נפשות, לפני הסנהדרין או לפני בית דין של כ"ג. "לא תחמול עליו ולא תכסה עליו" - אם אתה יודע לו חובה, אם אתה יכול להגיד עליו משהו רע, אינך רשאי לשתוק, אתה חייב להגיד עליו רע.

יש פה משהו מאוד מעניין, זה בדרך כלל לא ככה, בדיני נפשות. אנחנו תמיד מנסים ללמד זכות. תמיד מנסים למצוא דרך. גם כשמושיבים אנשים בסנהדרין, מושיבים דווקא אנשים צעירים יותר שירחמו, ולא זקנים ולא אלה שאין להם ילדים. יש כל מיני הלכות בבית דין של דיני נפשות לנסות כמה שפחות שיהרגו את הבן אדם, כמה שיותר "זהצילו העדה", שהבית דין יצילו אותו שהוא לא יקבל עונש. לעומת זאת, כאן במסית והמדיח זה מאוד שונה. כל היחס אליו מהרגע הראשון הוא יחס של להעניש אותו בחומרה רבה לא לאהוב אותו, לא לשמוע לו, לא לעזור לו לא לרחם עליו, לא לחמול עליו, לא לחוס עליו, פשוט ללמד עליו חובה עם כל הכוח, עם כל העוצמה.

הגמרא גם מספרת לנו את הצורה שמתנהל הדיון על היהודי הזה, על המסית והמדיח, הוא מגיע לבן אדם ואומר לו "תגיד, בוא נלך נעבוד עבודה זרה". "אין לי זמן עכשיו, בוא נדבר מחר, מחר יש לי זמן בצהריים, ניפגש נדבר". ואז במקום שבו הם נפגשים הוא מכניס שני עדים תלמידי חכמים לחדר פנימי חשוך והוא יושב איתו בחדר חיצוני מואר, או שהוא מכמין לו עדים, מחביא את העדים מאחורי הגדר את התלמידי חכמים שישמעו ואז אומר, "מה אמרת לי אתמול?" אמור, ספר מה שאמרת לי בייחוד. "מה אמרת לי אתמול?" ואומר לו, "כן, אמרתי, בוא נעבוד את העבודה זרה פלונית, יש שם ישועות, יש שם סגולות, יש שם דברים גדולים בעבודה זרה". הוא אומר, "מה, כך נאה לנו לעזוב את אלוקי אבותינו?" והוא אומר "כן, כך נאה לנו". וברגע ששומעים את זה שני העדים

פרשת ראה

הרב דוד משה בלוי שליט"א

יוצאים מאחורי הגדר או מהחדר הפנימי, תופסים אותו לוקחים אותו לבית הדין, ושם באמת דנים אותו בכל חומר הדין, מסית ומדיח, "כי הרוג תהרגנו ידך תהיה בו בראשונה להמיתו, ויד כל העם באחרונה, וסקלתו באבנים ומת". הולכים איתו באמת בכל הקושי, בכל האכזריות. וכל הסיפור הזה הוא מאוד מאוד שונה מהרגיל, מכמינים לו, מחביאים עדים, וגם אחר כך, כל ההתנהלות בבית הדין. מה הסיפור?

הסבא מקלם במכתב כותב על הדבר הזה, על הסיפור הזה של מסית ומדיח, והוא אומר: שימו לב, יש פה באמת התנהגות מאוד קשה איתו. אבל למה? אז הפסוק אומר לנו למה. "כי ביקש להדיחך מעל השם אלוקיך, המוציאך מארץ מצרים מבית עבדים". המשך חכמה אומר מה זה "ביקש להדיחך מעל השם אלוקיך"? כי הרי עם ישראל כתובים בתפילין דמרי עלמא, בתפילין של הקב"ה, כמו שהגמרא בברכות אומרת. והוא, המסית ומדיח הזה, ביקש להדיח אותנו מעל ה' אלוקינו. הוא ביקש להסיר אותנו שאנחנו לא נהיה כתובים בתפילין של מרי עלמא, בתפילין של הקדוש ברוך הוא. "כי ביקש להדיחך מעל ה' אלוקיך". אבל, שימו לב, אומר הסבא מקלם: הוא הצליח לעשות משהו בכל הדיבורים שלו? מה הוא שינה? כלום! הרי בפעם הראשונה שהוא פנה ליהודי הזה, הוא לא שינה אצלו כלום. הוא אמר לו: "אין זמן עכשיו, נדבר מחר". ובמחר הזה שהגיע, ששם הם דיברו בחדר החיצוני, הרי זה היה מתוכנן מראש. כבר הוא שם שני תלמידי חכמים שישמעו ויעידו ויקחו אותו לבית הדין. אז הוא לא הצליח להזיז מילימטר, הוא לא שינה גרם, הוא לא הזיז כלום, אפס. מה הוא עשה? שום דבר. ובכל זאת, הוא לא עשה כלום, הוא לא הצליח לפעול כלום, הדיבורים שלו היו לריק ולהבל, הם עשו ממנו צחוק, זה מה שעשו ממנו, צחוק עשו ממנו. ובכל זאת אנחנו הולכים איתו בכל האכזריות: "לא תחמול ולא תכסה עליו, ולא תחוס ולא תשמע, ולא תאהב אותו". למה? "כי ביקש". כי הוא ביקש להדיח אותך מעל ה' אלוקיך. כי הוא ניסה להדיח אותך מהקדוש ברוך הוא. הניסיון עצמו, גם אם בפועל אף אחד לא הקשיב לו ורק עשו ממנו צחוק, עצם הניסיון להדיח מעל ה' אלוקיך, על זה עצמו כבר מגיע לו כל העונש הזה.

אומר הסבא מקלם: מידה טובה מרובה כפול חמש מאות. אם יש מישהו שמנסה להתקרב אל הקב"ה, או שהוא מנסה לחזק את עצמו, או שהוא מנסה לחזק אחרים. אם הוא פותח ספר מוסר ומנסה ללמוד ולהתחזק, אם הוא מנסה לדבר דיבורי חיזוק לאחרים. יכול להיות שזה לא השפיע כלום. הוא פתח ספר מוסר ונרדם. אפילו לא הצליח לקרוא. הוא קרא כמה שורות, אבל הוא לא הבין. וגם אם הוא הבין, הוא לא הפנים. הוא קרא מהספר ונשאר אותו בן אדם. אבל הוא ביקש, הוא ניסה. ואם על אדם שרצה לעשות רע, ביקש להדיחך מעל ה' אלוקיך, מגיע כל העונש עם כל החומרה, הוא מקבל רק על הניסיון למרות שהוא היה ללעג וקלס, כולם צוחקים עליו, אז מישהו שניסה להתקרב לקדושה, נכון, זה היה לעג וקלס, בסופו של דבר הוא היה בדיחת השנה, כולם צחקו עליו על הניסיון שלו לעשות טוב להתחזק, לחזק אחרים, הדיבורים שהוא עשה הדיבורים שהוא דיבר בבית כנסת, כולם עד היום צוחקים עליו, אבל מידה טובה מרובה כפול חמש מאות. כי ביקש להתקרב להביא אותך אל השם אלוקיך, להתקרב אל הקדוש ברוך הוא. כמה גדולה

פרשת ראה

הרב דוד משה בלוי שליט"א

זכותו של אדם שרק מנסה. תוצאות זה הקדוש ברוך הוא, אבל הניסיון, על זה עיקר השכר! עיקר ההתקרבות לקדוש ברוך הוא, ורחמנא ליצלן גם עיקר ההתרחקות, הם ברצון שלנו, בבקשה שלנו! זה פוגש אותנו, זה פוגש אותנו המון בחיים. ואנחנו כל כך בטוחים שלא נצליח ולכן אפילו לא מתחילים, וזה כל כך לא נכון! כי ביקש, וזהו. כי ביקש זה עיקר הדבר. בסופו של דבר כשהאדם עושה משהו, פותח פרויקט, מתחיל עבודה חדשה, מתחיל ללמוד נושא חדש, מתחיל ללמוד דף היומי נכון, כן, כולם מכירים את הבדיחות, שנכון, ברכות, בא שבת, באה מנוחה, ועירובין כבר מחוץ לתחום ופסחים זה בל יראה ובל ימצא. אז מה? ניסיתי! כי ביקש! התחלתי ברכות. נכון, דף ב' עמוד א' בקושי הספקתי, אבל "כי ביקש! ה"כי ביקש" הזה זה הדבר הכי גדול שיש! אם זוכים ויש סיעתא דשמיא שזה גם מצליח, טוב מאוד ברוך השם, שכר עצום, אבל עצם הבקשה זה הדבר שעליו יש את עיקר עיקר השכר. השם יעזור לנו שיהיה לנו את האומץ, את השכל, את התעוזה לבקש בלי גבול, להתקרב אל הקב"ה. ולבקש, והקב"ה יצליח בדינו, שגם נצליח!

פרשת ראה

הרב דוד משה בלוי שליט"א

שאלות מתוך פליימוזיק:

1. את איזה יהודי אסור לאהוב?

- א. את המסית.
- ב. חרש שוטה וקטן.
- ג. מומר לתיאבון.

2. מה עשה המסית שגורם להחמיר כל כך בדינו?

- א. עבד עבודה זרה.
- ב. ניסה לגרום ליהודי לעבוד עבודה זרה.
- ג. גרם ליהודי לעבוד עבודה זרה.

3. מה אפשר ללמוד מהמסית ע"י הכלל שמידה טובה מרובה ממידת פורענות? (ע"פ הסבא מקלם)

- א. שמהפכים בזכותו של יהודי העומד לדין בדיני נפשות.
- ב. את גודל מעלת מצוות צדקה.
- ג. שיהודי המבקש להתקרב לקב"ה, אע"פ שהוא מנסה ונכשל, מעלתו גדולה מאד.

תשובות:

1. א. 2. ב. 3. ג.

